

s. w.), an sich selbst verzweifeln, nicht zu bleiben —, sich nicht zu fassen, zu halten wissen: ऋप्सु सु० 2, 429, 6. भृग. P. 8, 2, 29. जीर्णागारमिवाभिवृष्टमवसीदत्तं वृद्धमाचतते सु० 1, 129, 9. Spr. (II) 5098. नदीकूलमिव ल्लिन्नमवसीदति R. 4, 27, 14. वर्षासु ल्लिन्नकठवतिष्ठन्नेवावसोदति Spr. (II) 4334. अवसीदेत्सुडुर्बुद्धिर्दामो घट इवोदके 8661. अवासीदद्द्योपस्थे MBh. 7, 6305. 6315. तुधा M. 4, 187. न कच्छेष्ववसीदति MBh. 1, 255. शोकेन 3, 2674. शत्रुदमने नावसीदितुमर्हसि (so ed. Bomb.) 4, 1964. Hārīy. 1293. R. Gorr. 2, 84, 4. 4, 6, 11. 5, 19, 27. Kām. Nrtis. 1, 59. Spr. (II) 1030. 1859. 2692. 2843. 2872. 3135. 4419 (राष्ट्रम्). 4395. 4865. 4911. 6356. 6801. 6951. 7298. Kir. 2, 7. Kathās. 18, 301. 27, 95 (शनिर्माव° wohl so v. a. allmählich). 62, 169. 171. Rīgā-Tar. 4, 108. Prāb. 37, 7. Daçak. 82, 2. Mār. P. 137, 5. Bhāg. P. 6, 15, 19. 8, 1, 15. 10, 49, 11. 11, 7, 73. 9, 26. हेमन्पुत्रो ऽव सीदति herunterkommen, abmagern TS. 6, 1, 4, 1. Pañāy. Br. 21, 14, 15. सन्नतमसी स्वयमक्रियतया स्वकार्यप्रवृत्तिं प्रत्यवसीदतः schlaff. —, lass sein in Bezug auf Wilson, Śāmkhjak. s. 55. अवसीदति मे प्राणाः erschaffen, vergehen MBh. 4, 1962. कूर्य मे ऽवसीदति weiss sich nicht zu fassen R. 2, 71, 28. नात्मावसीदति Bhāg. P. 3, 9, 34. नावसीदेत्कुलं च नः zu Ende gehen, erlöschen R. 1, 43, 21. तस्यार्थो ह्यावसीदति Schaden nehmen, zu Nichte werden MBh. 7, 6524. न तस्य कश्चिदारम्भः कदाचिदवसीदति 12, 10985. स्वधर्मो मे ऽवसीदति Kathās. 5, 3. मर्त्यां हि क्रिया नित्या हिं नैवावसीदति Bhāṭṭ. 6, 24. — med.: न स्नातको ऽवसीदेत वर्तमानः स्वकर्मसु MBh. 1, 5184. जटायुः सो ऽवसीदत ermattete, wurde erschöpft R. 4, 58, 6. — partic. अवसन्न 1) niedergesunken, niedergedrückt: मदावसन्नरुत Daçak. 83, 18. अतिभरावसन्न (अरि) Bhāg. P. 10, 16, 31. कामभारावसन्न R. 2, 52, 22. eingesenkt (Gegens. उत्तिस): नेत्र सु० 2, 201, 2. eingedrückt, tief (Gegens. उत्सन्न): eine Wunde 1, 83, 17. 87, 15. 2, 291, 9. अवसन्नतर von der Aussprache eines Lautes als Umschreibung von सन्नतर niedriger, schwächer Comm. zu AV. Paṭ. 1, 43. — 2) heruntergekommen, mitgenommen, in Noth —, in eine verzweifelte Lage gerathen Kāṭj. Çr. 23, 4, 17. MBh. 4, 198. Spr. (II) 2234. Hārīy. 13649 (च भग्णुः st. अवसन्नेषु die neuere Ausg.). Kathās. 18, 82. 62, 158. अवसन्नवत् dass. von einem an's Ufer geworfenen Fische 123, 111. bei den Juristen bedeutet अवसन्न nach Stenzler im Process unterlegen; vgl. क्रियावसन्न. — 3) zu Nichte geworden, zu Ende gegangen: °दृष् adj. so v. a. blind Ragh. 9, 77. रजनी Hit. 9, 5. वशता Spr. (II) 6443, v. l. — Vgl. अवसाद्. — caus. versenken: ऋप्सु सु० 2, 165, 8. niederdrücken: स भारः सौम्य भर्तव्यो यो नरं नावसादयेत् Spr. (II) 6837. herunterbringen, hart mitnehmen, stark zusetzen: ब्रह्मचारी — अत्यत्तमात्मानमाचार्यकुले ऽवसादयेत् (so ist zu lesen) Khānd. Up. 2, 23, 2. उद्-रेदात्मानमात्मानं नात्मानमवसादयेत् Bhāg. 6, 5. Daçak. 76, 3. उपायुदापेन हि मो बन्धनेनावसादयेत् R. 4, 55, 10. Kathās. 123, 153. Bhāg. P. 7, 8, 55. zu Nichte machen: संक्रामन् MBh. 12, 2634. त्रैत्सुक्वमात्रमवसादयति प्रतिष्ठा Spr. (II) 1493. तत्कार्यमवसादितम् R. 5, 51, 2. Vgl. अवसादक fg. — प्रत्यव zu Schanden —, zu Nichte werden: अर्थः प्रत्यवसीदति तथानर्था भवन्ति च MBh. 12, 3982. — व्यव niedersinken, zusammenbrechen: व्यवासीदद्ध्ये MBh. 3, 713. अवस्थानुं न शक्नोमि अद् मे व्यवसीदति 823. व्यवसीदामि दुःखेन so v. a. ich vergehe vor Schmerz 8, 3570.

VII. Theil.

— समव, partic. °सव in Noth —, in einer verzweifelten Lage seiend MBh. 2, 956.

— आ 1) sitzen, sich setzen auf, an (acc. oder loc.): सादनम् RV. 2, 23, 1. बर्हिः 7, 2, 8. बर्हियं 2, 6, 8. योनिम् 5, 21, 4. उपस्थम् 7, 6, 6. सद्य-स्थम् 3, 62, 15. सानौ बर्हियः 7, 43, 3. सुवीरतोया इमा संस्र्यात् AV. 6, 29. 3. infln. आसदम् RV. 4, 9, 1. आसदे 5, 26, 8. AV. 12, 3, 13. VS. 2, 5. Çāt. Br. 4, 4, 3, 17. अङ्गम् Ait. Br. 7, 17. 1, 30. med. AV. 5, 12, 8 (act. RV.). 27, 9 (act. VS.). Çāṅkh. Çr. 1, 17, 8. pass. आ — आसादि RV. 5, 43, 7. — 2) den Vorsitz führen über (acc.): आसीदद्विद्या भुवनानि सप्तार् RV. 8, 42, 1. — 3) belauern: परिपन्थिनो य आसीदति दंपती RV. 10, 83, 32. — 4) gelangen zu, erreichen (einen Ort) Dhātup. 34, 25 (पद्यर्थे). यः प्रवर्तमानसादं AV. 6, 28, 3. VS. 11, 40. कतीवतो ऽत्तिकम् Śā. zu RV. 1, 123, 1. Bhāṭṭ. 7, 31. पथि प्रच्छन्नम् MBh. 1, 5887. शैलम् R. 2, 36, 12. 68, 21. R. Gorr. 1, 79, 35. 3, 4, 22. 63, 18. Kumāras. 6, 36. आसीदवात्रत्वदासनम् Ragh. 6, 4, 11, 23. स्वं ग्राममासदत् Kathās. 64, 11. अन्नधास्त्रोकान् Rīgā-Tar. 1, 351. 3, 408. Bhāg. P. 3, 17, 26. Pañāy. Br. 35, 14. hintreten zu Jmd (acc.), sich nähern R. 2, 34, 4. 6, 9, 1. Ragh. 6, 53. Rīgā-Tar. 3, 129, 232. अग्रिं (so ed. Bomb.) दीप्तमिवासीदेद्भक्षणमुपशित्तितः MBh. 12, 3082. मा स्म दुर्बलमासदः in feindlicher Absicht Spr. (II) 2865. तस्मिन् Bhāg. P. 3, 4, 9. ohne Ergänzung 4, 10, 27. कालः 27, 12. Jmd oder auf Etwas treffen, stossen auf, finden: न चासदात् तं बालम् Hārīy. 4919. R. 3, 20, 1. 48, 18. 68, 1. नासदात् मृगं कंचित् Mār. P. 112, 2. विकेशं खड्गम् MBh. 3, 2350. फलवत्तं विभीतकम् 2813. treffen von Geschossen: न ते शस्त्रास्त्रवर्षाणां ह्यासेदुः सुप्तैतिकान् Bhāg. P. 6, 10, 25. gelangen zu so v. a. theilhaftig werden, finden: रतिम् R. Gorr. 2, 40, 17. सद्यम् Ragh. 5, 60. इन्द्रियार्थान् 14, 25. पर्याप्तम् Rīgā-Tar. 1, 127. वधम् 5, 213. सुखम् Pañāy. Br. 11, 26. वेपथुम् u. s. w. 4, 43. — 5) partic. आसन्न a) hingestellt: कृविस् AV. 9, 6, 21. Çāṅkh. Çr. 3, 13, 15. 4, 8, 2. पात्र Kāṭj. Çr. 25, 10, 17. Ait. Br. 7, 2. ऊरो VS. 8, 55. fg. — b) nahe a) im Raume: nahe stehend, in der Nähe befindlich, benachbart (die Ergänzung im gen. oder im comp. vorangehend) AK. 3, 2, 16. H. 1541. Halā. 4, 8. Nir. 3, 20. Lāṭj. 5, 8, 6. 10, 20 (अनासन्न). TS. Paṭ. 1, 25. P. 5, 2, 34. R. 2, 54, 23 (इत्). Megh. 24, 93. Ragh. 10, 20. 12, 24. Spr. (II) 1066. 2390. 3234. Varāṇ. Brh. S. 12, 9. 13, 5. 17, 3. 25, 4. 53, 86. 54, 24. Kathās. 4, 12. Rīgā-Tar. 1, 282. 2, 169. 3, 231. 369. 407. 4, 534 (आशन्न Tr.). 5, 59. Bhāg. P. 4, 16, 11. Hit. 38, 22. 43, 20. आसन्नम् in die Nähe MBh. 7, 4921. पथासन्नं प्रधाविताः R. Gorr. 2, 111, 42. आसन्ने in der Nähe 3, 50, 10. Spr. (II) 4748. राजगृहासन्ने Kathās. 56, 390. im comp. ohne Flexionszeichen MBh. 7, 4921. सु० 2, 345, 1. 3. Kām. Nrtis. 7, 31. बिम्बाधारासन्नचरु Kumāras. 3, 56. आसन्नतरता Spr. (II) 1065. — β) in der Zeit: nahe bevorstehend: °काल P. 3, 2, 117. °कालिक 5, 4, 20. Schol. निर्वाण Ragh. 12, 1. मरण Spr. (II) 1253. 5939. Jogas. 1, 21. Varāṇ. Brh. S. 28, 13. Kathās. 10, 4. 14, 79. 31, 73. 46, 190. Mār. P. 66, 32. Rīgā-Tar. 3, 106. Trik. 1, 1, 96. Pañāy. Br. 120, 13. अत्यासन्न Prāb. 61, 15. — γ) der Zahl nach P. 2, 2, 25. °विंशाः = विंशतिरासनाः Schol. in der Reihenfolge der nächste Varāṇ. Brh. S. 87, 38. fg. Bhāshāp. 17. am nächsten verwandt: ein Laut VS. Paṭ. 1, 142. Çāṅkh. in Orient und Occident 2, 694. नृपासन्नं einem Fürsten nahe stehend Spr. (II) 5605. — c) wohin man sich begeben hat: